

Sisällys

1	Sektorikohtaisen riskiarvion tarkoitus ja soveltamisala	2
2	Riskiarvion laatiminen	3
3	Riskiarvio ja sen perustelu	4
3.1	Sektorikohtainen riskiarvio.....	4
3.2	Riskikategoriat	5
3.2.1	Tuotteet ja palvelut.....	5
3.2.2	Maantieteellinen riski	6
3.2.3	Asiakkaat	6
3.2.4	Jakelukanavat.....	6
3.3	Hallintakeinokategoriat	7
3.3.1	Toiminnan riskiperusteisuus.....	7
3.3.2	Toiminnan organisointi.....	7
3.3.3	Asiakkaan tunteminen.....	7
3.3.4	Monitorointi	8
3.4	Rahanvälittäjät.....	8

Kirjoittaja

❖ Viivi Jantunen / viivi.jantunen(at)finanssivalvonta.fi tai puh. +358 9 183 5008

1 Sektorikohtaisen riskiarvion tarkoitus ja soveltamisala

Maksupalveluja koskeva sektorikohtainen rahanpesun riskiarvio on Finanssivalvonnan arvio maksupalveluja tarjoavien ilmoitusvelvollisten rahanpesun riskeistä sektoritasolla. Toisin kuin ominaisriskiarviossa, sektorikohtaisessa riskiarviossa otetaan huomioon yksittäisiin ilmoitusvelvollisiin liittyviä tekijöitä, mutta arvio on laadittu sektoria kokonaisuutena koskevaksi. Arvio kattaa maksulaitoslaisissa tarkoitettujen maksupalveluntarjoajat eikä tässä riskiarviossa perehdytä luottolaitosten tarjoamiin maksupalveluihin.

Rahanpesulain soveltamisalaan kuuluvat seuraavat maksulaitoslain mukaiset maksupalveluntarjoajat:

1. Maksulaitoslain (297/2010) 6 §:ssä tarkoitettujen toimiluvalliset maksulaitokset ja ulkomaisten maksulaitosten Suomessa sijaitsevat sivuliikkeet
2. Maksulaitoslain 7 ja 7 a §:ssä tarkoitettujen maksupalveluntarjoajat, jotka tarjoavat palveluita ilman toimilupaa rekisteröinnin nojalla
3. Ulkomaiset maksulaitokset, jotka tarjoavat Suomessa palveluita sivuliikettä perustamatta edustajan välityksellä;

Tämä riskiarvio koskee seuraavia ryhmiä:

- **Maksulaitokset** eli edellä kohdassa 1. mainitut toimijat
- **Rekisteröityneet maksupalveluntarjoajat** eli edellä kohdassa 2. tarkoitettujen toimijain pois lukien sellaiset toimijat, jotka ainoana maksupalveluna tarjoavat maksupalvelulain 1 § 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettua rahanvälitystä
- **Rahanvälittäjät** eli ne toimijat, jotka ainoana maksupalveluna tarjoavat maksupalvelulain 1 § 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettua rahanvälitystä

Ulkomaiset maksulaitokset, jotka tarjoavat Suomessa palveluita sivuliikettä perustamatta edustajan välityksellä eivät ole vielä tämän riskiarvion kohteena, sillä niillä ei vielä riskiarvion laatimishetkellä ole raportointivelvollisuuksia Suomeen.

Arviossa on otettu huomioon maksupalvelulain 1 § 2 momentissa määritellyt maksupalvelut:

- 1) palvelu käteispanon tekemiseksi maksutilille tai käteisen nostamiseksi maksutililtä sekä maksutilin hoitoon ja tarjoamiseen liittyvät toimet;
- 2) maksutapahtuman toteuttaminen tilisiirtona, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille, suora-veloituksena taikka maksukortilla tai muulla maksuvälineellä;
- 3) maksuvälineen liikkeeseenlasku;
- 4) maksunsaajan kanssa tehtyyn sopimukseen perustuva maksutapahtuman hyväksyminen ja käsitteleminen, joka johtaa varojen siirtämiseen maksunsaajalle;
- 5) rahanvälitys;
- 6) maksutoimeksiantopalvelu (PIS);
- 7) tilittöpalvelu (AIS).

Maksulaitoksella voi olla lupa laskea liikkeeseen sähköistä rahaa, joten myös sähköisen rahan liikkeeseenlasku on otettu huomioon tuotteita ja palveluita arvioitaessa. Maksupalveluntarjoaja saa edellä mainittujen palveluiden lisäksi tarjota valuutanvaihtopalveluita, luottolaitostoiminnasta annetun lain 15 a luvussa tarkoitettua tilinsiirtopalvelua sekä muita vastaavia toiminnallisia tai maksupalveluihin läheisesti liittyviä lisäpalveluja; sekä ylläpitää ja tarjota maksujärjestelmiä. Riskiarviossa maksupalveluntarjoajille sallituista muista kuin varsinaisista maksupalveluista on huomioitu valuutanvaihtopalvelut. Lisäksi on otettu huomioon myös se, jos maksupalveluntarjoaja on rekisteröitynyt virtuaalivaluutan tarjoajaksi.¹

¹ Laki virtuaalivaluutan tarjoajista 572/2019

2 Riskiarvion laatiminen

Finanssivalvonta käyttää rahanpesun riskejä arvioidessaan seuraavaa asteikkoa, joka vastaa Euroopan pankkiviranomaisen käyttämää asteikkoa, jossa kutakin tasoa kuvaamaan on määritelty riskipiste.

Riskitaso	Riskitasoa vastaava riskipiste
Korkea	4
Kohonnut	3
Normaali	2
Alhainen	1

Sektorikohtainen riskiarvio muodostuu riski- ja hallintakeinokategorioihin liittyvistä riskitasoista. Arvio riski- ja hallintakeinokategorioiden riskitasosta on toteutettu tiivistettynä seuraavasti:

1) Riskikategoria - tuotteet ja palvelut

Tuotteisiin ja palveluihin liittyviä riskejä arviotaessa käytettiin hyväksi Finanssivalvonnan rahanpesun ominaisriskiarviossa² eri tuotteille ja palveluille määritettyjä ominaisriskitasoja. Maksupalvelusektorin tuotteiden ja palveluiden osalta selvitettiin tarkemmin, millaisia palveluita sektorilla tosiasiaassa tarjotaan ja millainen rahanpesun riski näihin liittyy.

Riskin arviointiin vaikutti mm. seuraavat näkökulmat:

- Minkä sisältöisenä palveluita tarjotaan?
- Kuinka suuri joukko toimijoista tarjoaa kyseistä palvelua?
- Millaisia erityispiirteitä (riskiä pienentäviä/suurentavia piirteitä) tarjottaviin palveluihin liittyy?

Lähteet:

- Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin tiedonkeruut:
 - RA- eli rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä ja kontrolleja koskeva tiedonkeruu
 - MATI- eli maksuliiketilastot - tiedonkeruu
 - ML eli maksutapahtumien yhteismäärä -tiedonkeruu
- Toimilupa- ja rekisteröintivaiheessa, jatkuvassa valvonnassa sekä vastuuvaiheesta saadut tiedot

2) Riskikategoriat - maantieteellinen riski, asiakkaat ja jakelukanavat

Tuotteiden ja palveluiden lisäksi riskiarvioinnissa tulee aina ottaa huomioon asiakkaisiin, maantieteelliseen sijaintiin sekä jakelukanaviin liittyvät riskitekijät. Näiden riskitekijöiden arvioimiseksi käytiin läpi maksupalveluntarjoajien RA-tiedonkeruulla raportoidut tiedot asiakkaista, jakelukanavista ja maantieteellisestä ulottuvuudesta. Lisäksi hyödynnettiin maksuliikenteen maantieteellisestä ulottuvuudesta MATI- ja ML-tiedonkeruulla kerättyjä tietoja.

3) Hallintakeinokategoriat

RA-tiedonkeruulla kerätään tietoja myös valvottavien käytössä olevista riskien hallintakeinoista. Valvottavien RA-tiedonkeruulla raportoitavaan dataan liittyy kautta linjan laadullisia ongelmia, sillä maksupalveluntarjoajat eivät aina ole raportoineet tietoja raportointiohjeiden mukaisesti. Sektorikohtaista riskiarviota laadittaessa hallintakeinoja koskevassa osiossa on hyödynnetty RA-tiedonkeruulla raportoitujen tietojen lisäksi toimilupa- ja rekisteröintiprosessissa, jatkuvassa valvonnassa ja tarkastuksilla karttunutta tietoa.

² https://www.finanssivalvonta.fi/globalassets/fi/tiedotteet-ja-julkaisut/valvottavatiedotteet/2020/julkaistava_fiva_ml_riskiarvio.pdf

3 Riskiarvio ja sen perustelu

3.1 Sektorikohtainen riskiarvio

Finanssivalvonta on arvioinut maksupalvelusektoria kokonaisuutena koskevan rahanpesun riskin olevan **kohonnut**. Sektorin sisällä eri ryhmien osalta riskitaso on arvioitu olevan seuraava:

Ryhmä	Riskitaso
• Maksulaitokset	Normaali
• Rekisteröidyt maksupalveluntarjoajat	Kohonnut
• Rahanvälittäjät	Korkea
Maksupalvelusektori yhteensä	Kohonnut

Osiossa 3.2 ja 3.3 käydään läpi maksulaitosten ja rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien riskiarvion perustelut. Rahanvälittäjiä koskevan arvion perustelut käydään läpi erillisessä osiossa 3.4 *Rahanvälittäjät*.

Eri riski- ja hallintakeinokategorioille määritetyt riskitasot on tiivistettynä esitetty alla olevassa taulukossa:

Riskikategoriat:	Maksulaitokset	Rekisteröidyt maksupalveluntarjoajat	Rahanvälittäjät
• Tuotteet ja palvelut	Normaali	Normaali	Korkea
• Maantieteellinen sijoittautuminen ja maksuliikenne	Normaali	Normaali	Korkea
• Asiakkaat	Kohonnut	Kohonnut	Kohonnut
• Jakelukanavat	Kohonnut	Kohonnut	Korkea
Riskikategorioiden riskitaso:	Normaali	Normaali	Korkea
Hallintakeinokategoriat:			
• Riskiperusteisuus	Kohonnut	Korkea	Korkea
• Toiminnan organisointi	Alhainen	Kohonnut	Kohonnut
• Asiakkaan tunteminen	Kohonnut	Korkea	Korkea
• Monitorointi	Kohonnut	Korkea	Korkea
Hallintakeinokategorioiden riskitaso:	Kohonnut	Korkea	Korkea
Kokonaisriskitaso	Normaali	Kohonnut	Korkea

3.2 Riskikategoriat

3.2.1 Tuotteet ja palvelut

Tarjottavilla tuotteilla ja palveluilla on ratkaiseva merkitys siinä, mikä on sektorin tai yksittäisen toimijan riski tulla hyväksikäytetyksi rahanpesussa. Tästä syystä arvioissa on painotettu tuotteiden ja palveluiden riskitasoa enemmän suhteessa muihin kategorioihin. Kuten edellä todettiin, arvioitaviin tuotteisiin ja palveluihin on maksupalvelulain mukaisten maksupalveluiden lisäksi otettu valuutanvaihto, virtuaalivaluuttapalvelut sekä sähköinen raha.

Tuotteiden ja palveluiden ominaisriskitasot on määritetty Finanssivalvonnan 17.3.2020 julkaisemassa ominaisriskejä koskevassa valvojakohtaisen riskiarvion yhteenvedossa³. Maksupalvelusektorin tuotteista ja palveluista valtaosa on Finanssivalvonnan ominaisriskiarvion mukaan luokiteltu joko riskiluokkaan *korkea* tai *kohonnut*. Syynä on se, että rahanpesun riski on lähtökohtaisesti korkealla tuotteissa ja palveluissa, jotka mahdollistavat varojen siirtämisen paikasta toiseen tai henkilöltä toiselle.

Tuotteiden ja palveluiden luokittelua on maksupalveluiden osalta muutettu hieman ominaisriskiarvion verrattuna sektorikohtaista riskiarviota laadittaessa kerätyn tiedon perusteella. Muutokset verrattuna ominaisriskiarviossa käytettyyn jaotteluun ovat seuraavat:

- Maksutilit on yhdistetty käteispalvelujen kanssa.
- Maksupalvelut (pl. maksutilit ja rahanvälitys) on muutettu muotoon Maksutapahtuman toteutus ja maksujen vastaanotto.
- Sähkörahan ja muiden maksuvälineiden liikkeeseenlasku muodostavat yhteisen palveluryhmän.

Tuote-/palvelukohtainen ominaisriskitaso
Maksutilit (ml. käteispalvelut)
Maksutapahtuman toteutus ja maksujen vastaanotto
Rahanvälitys
Virtuaalivaluuttapalvelut
Valuutanvaihto
Sähköraha (e-money) ja muu maksuvälineen liikkeeseenlasku
Maksutoimeksiantopalvelu (PIS)
Tilitietopalvelu (AIS)

Tuotteisiin ja palveluihin sektoritasolla liittyvää riskiä määritettäessä on painotettu niitä tuotteita ja palveluita, joiden ominaisriskitaso on korkeampi. Esimerkiksi maksutilit -tuotteiden (ominaisriskitaso *korkea* /4) sektorikohtaisella riskitasolla on suurempi kuin tilitietopalveluiden riskitasolla (*alhainen* /1).

Valtaosa maksulaitoksista ja rekisteröidyistä maksupalveluntarjoajista tarjoaa maksutapahtuman toteuttamiseen ja maksujen vastaanottoon liittyviä palveluita. Näihin palveluihin liittyy korkea ominaisriski ja näin ollen myös sektorikohtaisesti näihin palveluihin liittyvä riski on korkea. Maksutilejä tarjoaa suhteessa harvempi maksupalveluntarjoaja ja maksupalveluntarjoajien tarjoamiin maksutileihin liittyy riskiä pienentäviä elementtejä verrattuna esimerkiksi luottolaitosten tarjoamiin talletustileihin.

³ https://www.finanssivalvonta.fi/qlobalassets/fi/tiedotteet-ja-julkaisut/valvottavatiedotteet/2020/julkaistava_fiva_ml_riskiarvio.pdf

Rahanvälitys on korkean riskin maksupalvelu, mutta sitä tarjoaa vain hyvin harva maksulaitos tai rekisteröity maksupalveluntarjoaja. Sähkörahan liikkeeseenlaskuun on lupa vain yhdellä maksulaitoksella ja muutamalla rekisteröidyllä toimijalla. Myös maksuvälineitä liikkeeseen laskeneita on maksupalveluntarjoajien joukossa vähän siitä huolimatta, että lupa maksuvälineiden liikkeeseenlaskuun on usealla. Finanssivalvonnalla ei ole tietoa siitä, kuinka moni maksupalveluntarjoaja tarjoaa valuutanvaihtopalveluita, joten tältä osin arvioissa on käytetty ominaisriskitasoa.

Virtuaalivaluuttapalvelujen tarjoaminen edellyttää erillistä rekisteröintiä. Yksi maksulaitos on rekisteröitynyt virtuaalivaluutan tarjoajaksi. Maksutoimeksiantopalveluita saa tarjota vain maksulaitos ja näitä palveluntarjoajia on vain kolme. Tilitietopalveluiden ominaisriski on alhainen ja palveluntarjoajia vain viisi.

3.2.2 Maantieteellinen riski

Maantieteellisen riskin osalta on toisaalta otettu huomioon toimijoiden sijoittautuminen ja palvelujen tarjoaminen eri maantieteellisillä alueilla ja toisaalta maksuliikenteen maantieteelliset ulottuvuudet.

Sijoittautumista koskeva arvio koskee pääasiassa ainoastaan maksulaitoksia, sillä rekisteröityneillä maksupalveluntarjoajilla ei ole mahdollista tarjota palveluita muissa EU-maissa sivuliikkeen tai agentin välityksellä taikka suoraan rajan yli notifiointia nojalla. Suomalaisilla maksulaitoksilla on suhteellisen vähän sivuliikkeitä, tytäryhtiöitä tai asiamiehiä Suomen ulkopuolella. Tällä on maantieteellistä riskiä pienentävä vaikutus. Suoran rajan yli tarjottavia palveluita on huomattavissa määrin notifioitu ETA-alueella, mikä puolestaan nostaa maantieteellistä riskiä. Maantieteellinen riski ETA-alueen osalta on kuitenkin alhaisempi kuin tilanteessa, jossa palveluita tarjottaisiin ETA-alueen ulkopuolella tai korkean riskin maissa.

Maksuliikenteen osalta havaittiin, että sekä maksulaitosten että rekisteröityneiden maksupalveluntarjoajien toteuttamista maksutapahtumista valtaosa (yli 80%) on kotimaisia maksutapahtumia. Ulkomaan maksutapahtumistakin suuri osa on EU/ETA-alueen maksutapahtumia.

3.2.3 Asiakkaat

Maksulaitosten ja rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien asiakkaita koskevan riskitason on arvioitu olevan *kohonnut*.

Asiakkaita koskevaa dataa on kerätty RA-tiedonkeruulla. Asiakkaita koskevaan riskitasoon vaikuttaa muun muassa se, minkä verran toimijoilla on ulkomaisia asiakkaita, korkean riskin asiakkaita sekä tietyillä, korkeamman riskin sektoreilla toimivia asiakkaita. Asiakkaita koskevan, maksulaitosten ja rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien RA-tiedonkeruulla raportoidun datan osalta havaittiin epä johdonmukaisuuksia, millä on riskitasoa nostava vaikutus.

3.2.4 Jakelukanavat

Jakelukanavia koskeva riskitaso on arvioitu maksulaitosten ja rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien osalta tasolle *kohonnut*.

Arviossa painottuu se, että lähes kaikki palveluntarjoajat tarjoavat palveluita verkkojakelukanavassa. Verkkojakelukanavan on perinteisesti katsottu nostavan riskitasoa sillä tällöin asiointi perustuu puhtaasti etäasiointiin⁴. Fyysisiä palvelupisteitä on harvalla. Osa toimijoista on ilmoittanut harjoittavansa toimintaa

⁴ DIREKTIIVI (EU) 2015/849 (neljäs rahanpesudirektiivi), Liite III

myös kotiosoitteessa, mutta kaikilla toimijoilla on vastuuvälvoijilta saadun tiedon mukaan myös yhtiön toimintaan tarkoitetut toimitilat.

3.3 Hallintakeinokategoriat

Hallintakeinojen arvioinnissa on sektorikohtaisessa riskiarviossa hyödynnetty pääosin maksulaitosten ja rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien RA-tiedonkeruulla raportoimia tietoja. Arvio perustuu siis toimijoiden itse raportoimiin tietoihin hallintakeinoista eikä vastausten oikeellisuutta ole verifioitu.

3.3.1 Toiminnan riskiperusteisuus

Toiminnan riskiperusteisuutta koskeva riskitaso on arvioitu maksulaitosten osalta tasolle *kohonnut* ja rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien osalta tasolle *korkea*.

Maksulaitosten osalta riskiä nostavana tekijänä on pääosin ollut se, ettei asiakkaasta tehtyä riskiarviota huomioida asiakassuhteen jatkuvassa seurannassa. Rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien kohdalla riskiarvioista puuttuu lain edellyttämiä elementtejä eikä asiakkaaseen liittyviä riskien arviointiin ole kaikilla olemassa menettelyjä.

3.3.2 Toiminnan organisointi

Maksulaitokset ovat pääosin raportoineet, että niillä on rahanpesulain edellyttämät toimintaohjeet ja menettelytavat, koulutus sekä käytännön työohjeet asiakkaan tuntemista koskevien menettelyjen noudattamiseksi. Tästä syystä kategorian riskitasoksi on määritetty *alhainen*.

Rekisteröityneillä maksupalveluntarjoajilla puolestaan on päivittämättä toimintaperiaatteita, menettelytapoja sekä käytännön työohjeita. Tästä syystä riskitaso on määritetty tasolle *kohonnut*.

3.3.3 Asiakkaan tunteminen

Asiakkaan tuntemisen osalta oli erityisesti haasteita RA-tiedonkeruulla kerätyn datan laadussa. Erityisesti tämä koskee asiakastietojen päivittämiseen liittyviä tietoja. Maksulaitosten osalta riski arvioitiin tasolle *kohonnut* ja rekisteröityjen maksupalveluntarjoajien osalta tasolle *korkea*.

Maksulaitosten osalta data oli laadullisesti parempaa, mutta silti moni raportoi, ettei asiakastietoja edes korkean riskin asiakkaiden osalta ole päivitetty. Kolmannen osapuolen tai ulkoistetun palveluntarjoajan palveluita asiakkaan tuntemiseen liittyvien velvoitteiden noudattamiseen käyttää moni, millä on riskiä nostava vaikutus. Samoin vaikutusta on sillä, että asiakkaan henkilöllisyyden todentamiseen käytetään uusia menetelmiä, kuten videotunnistamista tai muuta, vastausvaihtoehdoissa määrittelemätöntä menetelmää.

Rekisteröityneiden maksupalveluntarjoajien kohdalla asiakastietojen päivittämistä koskevan datan mukaan valtaosa ei ole päivittänyt lainkaan asiakkaiden tuntemistietoja muutaman vuoden aikana. Jatkoa varten selvitettäväksi jää se, miltä osin vastaukset johtuvat siitä, ettei tarvittavaa tietoa ole saatavilla raportojien järjestelmistä. Vastausten perusteella puutteita on edustajaa ja tosiasiallista edunsaajaa koskevissa, lain edellyttämässä menettelyissä. Myös huomattavan moni vastaajista on kertonut käyttävänsä jotain muuta kuin perinteisiä menettelyjä (passi, henkilökortti, ajokortti tai vahva sähköinen todentamismenetelmä) asiakkaan henkilöllisyyden todentamiseksi.

3.3.4 Monitorointi

Monitorointiin liittyvän riskin osalta maksulaitosten kohdalla arvio riskitasosta on *kohonnut* ja rekisteröityneiden kohdalla *korkea*.

Lähes kaikki maksulaitokset seuraavat maksuliikennettä järjestelmäpohjaisesti. Monitorointi tuottaa eri toimijoilla hyvin erilaisia määriä osumia, joista puolestaan rahanpesun selvittelykeskukselle ilmoitetaan suhteellisen vähän. Vähäinen ilmoitusmäärä rahanpesun selvittelykeskukselle edellyttää lisäselvittelyä jatkuvan valvonnan puitteissa. Merkille pantavaa on myös se, ettei osa maksulaitoksista ole järjestänyt lain edellyttämää tehostettua seurantaa poliittisesti vaikutusvaltaisille henkilöille.

Kaikki rekisteröityneet maksupalveluntarjoajat kertoivat RA-tiedonkeruulla seuraavansa joko järjestelmäpohjaisesti tai manuaalisesti maksuliikennettä. Monitorointi tuottaa kuitenkin vain vähän sisäiseen tutkintaan päätyviä osumia ja hälyttävää on se, että vain kaksi toimijaa raportoi tehneensä ilmoituksia rahanpesun selvittelykeskukselle. Valtaosa on myös raportoinut, ettei niillä ole poliittisesti vaikutusvaltaisille henkilöille lain edellyttämää tehostettua seurantaa.

3.4 Rahanvälittäjät

Rahanvälittäjät tarjoavat ainoana maksupalveluna maksupalvelulain 1 § 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettua rahanvälitystä. Rahanvälityksellä tarkoitetaan palvelua, jossa maksupalvelun tarjoaja vastaanottaa asiakkaalta varoja siirtääkseen ne asiakkaan osoittamalle maksunsaajalle ilman, että maksajalle tai maksunsaajalle on perustettu maksutiliä. Varat voidaan siirtää joko suoraan maksunsaajalle tai maksunsaajan puolesta toimivalle toiselle palveluntarjoajalle. Rahanvälityksellä tarkoitetaan myös palvelua, jossa palveluntarjoaja vastaanottaa varat maksunsaajan puolesta ja asettaa ne tämän käyttöön.

Suomessa toimivat rekisteröityneet rahanvälittäjät toimivat kaikki osana hawala-järjestelmää. Hawala on kansainvälinen rahansiirtojärjestelmä, jota käytetään erityisesti islamilaisen kulttuurin piiriin kuuluvilla alueilla. Hawala-järjestelmää käytetään rahan siirtämisessä erityisesti alueille, joissa pankkipalveluiden saatavuus on heikko. Suomessa toimivien hawaloiden kautta siirretään varoja muun muassa Pohjois- ja Koillis-Afrikkaan, Lähi-itään ja Länsi-Aasiaan.

Rahanvälitykseen liittyvä rahanpesun riski on korkea ottaen huomioon muun muassa sen, että välitettäviä varoja otetaan usein vastaan käteisellä. Suomessa toimivien rahanvälittäjien maantieteellinen riski on korkea siitä syystä, että rahanvälitykset suuntautuvat alueille, joilla viranomaisvalvonta on heikkoa ja menettelyissä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi voi olla huomattavia puutteita.

Käytössä olevia hallintakeinoja tarkasteltaessa on havaittu, että riskiperusteisuudessa on puutteita. Lisäksi valvonnan yhteydessä on havaittu, etteivät käytännössä noudatettavat menettelytavat vastaa toimintaa varten laadittuja työohjeita. Asiakkaiden ja näiden liiketoimien monitoroinnissa on havaittu puutteita, minkä lisäksi rahanvälittäjät tekevät huomattavan vähän ilmoituksia rahanpesun selvittelykeskukselle epäilyttävistä liiketoimista.

Rahanvälittäjien osalta rahanpesun riski on arvioitu tasolle *korkea*.